

KAUWEN OP EEN

Het oog wil ook wat. En dus maken promovendi soms veel werk van de omslag van hun proefschrift. En de mooiste van 2020 was die van Monica Aguayo-Mendoza.

Tekst Roelof Kleis

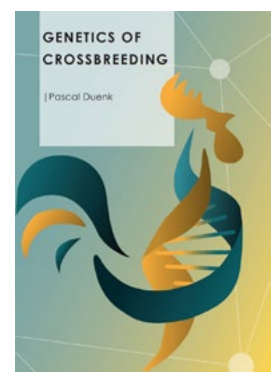
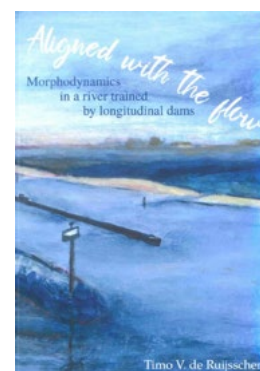
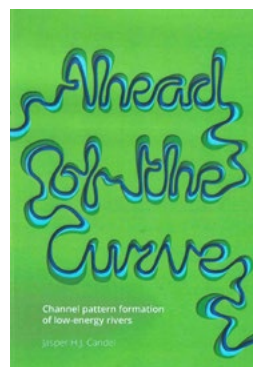
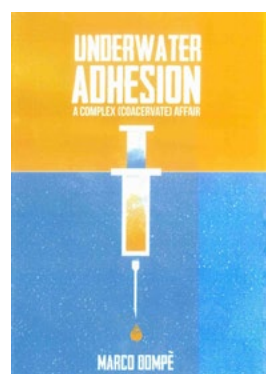
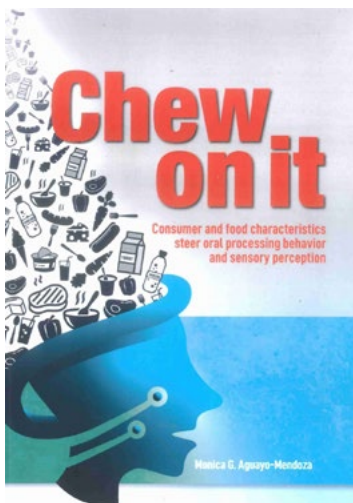
De Mexicaanse won met de omslag van haar proefschrift *Chew on it* de twaalfde editie van de Coverprijs van *Resource*. Zowel bij het publiek als de jury gooide de cover hoge ogen. Online brachten 1565 bezoekers hun stem uit op 'Kauwen'. Dat is 27 procent van alle 5789 uitgebrachte stemmen. Dat laatste is een record. Nooit eerder lieten zoveel 'kiezers' hun stem achter. Overigens was het zeker geen gelopen koers. Tot op het laatst vocht 'Kauwen' een nek-aan-nek race uit met 'Gender Doen' van de Spaanse Mariola Acosta. Beiden waren samen goed voor meer dan de helft van de uitgebrachte stemmen. Bij de jury (samenstelling zie kader) eindigde 'Kauwen' op de tweede plek. 'Bij 'Kauwen' stijgt het onderwerp uit boven het niveau van een plaatje met een titel', vindt conservator Speciale Collecties Liesbeth Missel. 'In een nieuw geconstrueerd beeld wordt het onderwerp gedetailleerd getoond, waarbij ook de titel beeldend is weergegeven.' 'Chew on it' klinkt als een advies dat de psychiater aan zijn patiënten verstrekt en waar het boulevardblad toevallig lucht van kreeg', verwoordt wetenschapsvoorlichter Jac Niessen zijn vrije associa-

tie. Onderwijsdecaan Arnold Bregt vindt de cover 'spannend en goed gelinkt aan het onderwerp van de thesis'.

Design

De winnares Aguayo-Mendoza vindt de Coverprijs een mooie erkenning voor al het werk dat ze aan het uiterlijk van haar proefschrift heeft besteed. 'Al mijn PhD-presentaties kenmerken zich door een *catchy design*. Elk hoofdstuk van mijn proefschrift begint bijvoorbeeld met een grafische samenvatting. Dat heb ik, in hetzelfde kleurenschema, doorgetrokken naar de cover.'

De winnares onderzocht de relatie tussen de manier van kauwen en de perceptie die dat oplevert. Daar kwam veel proefwerk bij kijken, waarbij de proefpersonen het eten weer moesten uitspuwen. 'Maar dat wilde ik natuurlijk niet op de cover. Spugen is walgelijk'. Maar wat dan wel? Aguayo-Mendoza: 'Perceptie van voedsel is lastig in beeld te vangen. Daarom heb ik icoontjes gebruikt van het voedsel uit mijn experimenten. Die heb ik als het ware uit een hoofd laten springen.' Het concept en kleurenschema bedacht ze samen met haar

COVER

man. Designer Wendy Schoneveld werkte het vervolgens uit tot een cover.' Veel lobbywerk op social media via vrienden, familie en collega's deden (online) de rest. Bij de jury legde 'Kauwen' het overigens af tegen 'Onderwaterlijm' van Marco Dompé. Hij deed onderzoek naar lijm die ook in natte omgevingen, zoals medische toepassingen in het lichaam, goed plakt. 'Dit ontwerp is mooi in zijn eenvoud én grafisch sterk, waarbij de tekst meedoet in het beeld', licht Missel toe. 'Een elegante en eenvoudige uitbeelding van het onderzoek in twee kleuren: hoe krijg je een gele druppel in het blauw geplakt', vindt hoogleraar Liesje Mommer. 'Voor mij klopt alles aan deze cover', meent *Resource*-vormgever Alfred Heikamp. 'De complementaire kleuren blauw en oranje geven de relatie tussen water en lijm perfect weer. Ze staan in principe haaks op elkaar, maar de spuit met lijm laat zien dat het ook anders kan. Bij het zien van zo'n cover, zou ik het boek van de schappen pakken.'

De jury

De Coverprijs 2020 werd toegekend door (online) publiek en jury. Beide beoordelingen leverden een Top 5 op. Combinatie van die twee (met puntenschema: 20-15-12-10-8) leidde tot het eindresultaat. De jury bestond uit Arnold Bregt (onderwijsdecaan), Liesbeth Missel (conservator Speciale Collecties Forum-bibliotheek), Alfred Heikamp (vormgever *Resource*), Jac Nissen (wetenschapsvoorlichter WUR) en Liesje Mommer (hoogleraar Plantenecologie en Natuurbeheer.) ■

Top 5 jury

- 1 Onderwaterlijm – Marco Dompé
- 2 Kauwen – Monica Aguayo-Mendoza
- 3 Bekenfluisteraar – Jasper Candel
- 4 Snackgedrag – Femke Damen
- 5 Foksucces – Pascal Duenk

Top 5 Online

- 1 Kauwen – Monica Aguayo-Mendoza
- 2 Gender Doen – Mariola Acosta
- 3 Lang leve de Koe – Esther van der Heide
- 4 Diverse Stier – Harmen Doekes
- 5 Langsdammen – Timo de Ruijsscher

Kleurplaat

Waarschijnlijk deed niemand in 2020 zoveel moeite voor een cover als Harmen Doekes. Hij trok met een kleurplaat langs 133 collega's, vrienden en familieleden. Als dank voor alle steun. 'Een PhD-traject doe je niet alleen. Daar heb je de steun van familie, vrienden en collega's bij nodig. Het leek mij daarom leuk om al die mensen een stukje van een kleurplaat te laten inkleuren.' Bovendien sloot dat mooi aan bij het onderwerp van zijn studie: de genetische diversiteit -vertaald in veelkleurigheid- van stieren in Nederland. Doekes plukte een kleurplaat van een koeienkop van internet, voegde er wat persoonlijke elementen aan toe (de dubbele helix, de korfbal en muzieknoten) en ging op pad. De eerste ongeveer 80 bijdragen waren snel gescoord. En toen kwam de eerste lockdown. 'Ik ben toen iedereen thuis gaan bezoeken. Ja, wel veilig. Ik had een busje handgel bij me en ik hield steeds goed afstand.' Over het resultaat is hij meer dan tevreden. 'Ik vind het creatieve aspect van het project belangrijk en het is echt een gezamenlijke inspanning geweest van jong en oud. De jongste was 6 en de oudste 70.'

